

Swollwacht

Een stad om van te houden!

Zwolle verdient beter

Verkiezingsprogramma Swollwacht

2026-2030

Zwolle, november 2025

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Onze kernwaarden	4
Hoofdstuk 1 - Een gehoorde stad	5
Participatie	5
Geheimhouding: uitzondering, geen regel.....	6
Hoofdstuk 2 - Een leefbare stad	6
Wonen voor Zwollenaren: in balans en met perspectief	6
Participatie: bouwen met de stad	7
Vakmensen en innovatie	7
Rust en duidelijkheid op de woningmarkt.....	7
Leefbare, gemengde wijken	8
Ouderenhuisvesting	8
Wonen en zorg	9
Openbare ruimte.....	10
Hoofdstuk 3 - Een veilige stad	11
Digitalisering en veiligheid	12
Verkeersveiligheid	13
Hoofdstuk 4 - Een zorgzame stad	14
Zorg en aandacht	14
Armoede	15
Senioren.....	16
Jeugd.....	17
Dak- en thuislozen	18
Regenboogstad.....	18
Zorg en welzijn	19
Gebitszorg	19
Ervaringsdeskundigheid	20
Mantelzorg	20
Zorg en winstbestemming.....	20
Samen zijn.....	21
Hoofdstuk 5 – Vluchtelingen, asielzoekers en statushouders	22
Hoofdstuk 6 – Milieu, klimaat en energie in een groene stad	24
Milieu en klimaat.....	24
Afval – Stop Diftar: kies voor nascheiding!.....	25
Energie	26
Warmte	26
Lokale opwek.....	27
Energieopslag en waterstof als basis	27

Geen windmolens en geen biomassainstallaties	27
Netschaarste en stikstof	27
Een groene stad	28
Hoofdstuk 7 – Dierenwelzijn	29
Dierenwelzijnsbeleid	29
Dierenweides en dierenorganisaties.....	29
Hoofdstuk 8 – Een ondernemende onderwijsstad	30
Ondernemen en onderwijzen	30
Ruimte voor ondernemers	30
Stabiel gemeentelijk beleid	30
Gebiedsdeals voor maatschappelijke meerwaarde	31
Sterke Zwolse bedrijven.....	31
Vakmanschap en talent.....	31
Sociale ondernemers	31
Retail en binnenstad	32
Onderwijs	33
Hoofdstuk 9 – Mobiliteit.....	34
De auto	34
Parkeren.....	34
Openbaar vervoer	35
Bereikbaarheid	35
Taxi's.....	36
Hoofdstuk 10 – Een levendige, creatieve en sportieve stad	37
Levend verleden en evenementen	37
Cultuur.....	38
Sport en bewegen	39
Zwemmen	39
Hoofdstuk 11 – Bestuursstijl en Financiën	40
Bestuursstijl	40
Financiën	41
Verantwoordelijkheid nemen	41
Democratisch dividend voor Zwolle	42
Slotwoord.....	42

Voorwoord

Beste Zwollenaren,

Op 18 maart 2026 zijn de gemeenteraadsverkiezingen. Swollwacht vraagt uw vertrouwen om Swollwacht de grootste partij van Zwolle te maken.

De afgelopen bestuursperiode hebben we gemerkt dat bij veel van onze inwoners veel onvrede is ontstaan over het huidige stadsbestuur en genomen beslissingen.

Wij hebben ons deze periode ingezet deze onvrede onder woorden te brengen. Wij hebben ons opgesteld als uw vertegenwoordiger in de gemeenteraad.

Want het kan beter. Het moet beter! Daarom hebben we keer op keer voorstellen ingediend om het beleid van de coalitie te veranderen. Een meerderheid daarvoor bleef echter uit.

Dat betekent dat Swollwacht groter moet worden zodat uw stem op Swollwacht meer kracht krijgt in de gemeenteraad.

Onze doelstelling is opkomen voor de belangen van Zwollenaren, ongeacht religie, huidskleur, geaardheid of politieke voorkeur. Swollwacht is onafhankelijk en heeft geen binding met landelijke politieke partijen. Dat betekent dat wij altijd voor het belang van Zwolle kiezen! Ons partij-ideaal is het geluk en het welzijn van onze inwoners!

In dit verkiezingsprogramma leest u wat wij willen voor onze stad, waarom wij dat willen en hoe wij dat willen aanpakken.

Zwolle is een stad om van te houden en Zwolle verdient beter!

Met Zwolse groet,

Silvia Bruggenkamp, lijsttrekker.

Onze kernwaarden

Onze vijf kernwaarden zijn onze basis:.

1. **Aandacht**

Swollwacht gelooft in de kracht van aandacht voor elkaar. Er moet ruimte zijn voor het unieke levensverhaal van ieder mens. Aandacht voor elkaar maakt onze samenleving sterker;

2. **Identiteit**

In Zwolle moet je jezelf kunnen zijn en iedere Zwollenaar doet ertoe. We bewaken de identiteit en kwaliteit van onze stad. Zwolle moet mooi, leefbaar en veilig zijn;

3. **Gelijkwaardigheid**

Het bevorderen van 'gelijke kansen voor iedereen' zien wij als onze opdracht. Sociale rechtvaardigheid en welzijn gelden voor iedere Zwollenaar;

4. **Samen**

We durven met Zwolle andere wegen in te slaan. We zijn er voor wie de overheid nodig heeft: de overheid moet naast mensen staan, als bondgenoot, niet als tegenstander;

5. **Dierenwelzijn en natuur**

We zijn er niet alleen voor mensen, maar we hebben ook oog voor het welzijn van alle dieren in onze stad en de omgeving.

Hoofdstuk 1 - Een gehoorde stad

Participatie

Zwolle is van en voor haar inwoners. Swollwacht gelooft dat echte participatie begint bij het serieus luisteren naar de inwoners van de stad. Participatie is geen afvinklijst, waar inwoners achteraf mogen reageren op besluiten die feitelijk al genomen zijn. Participatie vindt plaats vóórdat de plannen in beton gegoten zijn.

De Zwolse participatieaanpak Hanza! staat bol van de goede bedoelingen en is niet vrijblijvend. In de praktijk zien we echter dat Hanza! door de huidige coalitie niet wordt nageleefd, tot teleurstelling van onze inwoners.

Hanza! wordt keer op keer met voeten getreden en onze inwoners kunnen er niet op vertrouwen dat de gemeente zich aan haar eigen spelregels houdt. Dit leidt ertoe dat het vertrouwen in de gemeentelijke overheid (nog meer) afneemt en de onvrede groeit.

Swollwacht wil dat doorbreken. Het echt serieus nemen van onze inwoners is een eerste vereiste voor het terugbrengen van het vertrouwen. Het serieus nemen van inwoners begint met volledige informatie en transparantie.

Swollwacht wil dat inwoners niet alleen toeschouwers zijn maar samen met hun overheid bouwen aan de toekomst.

De overheid ontleent haar bestaansrecht aan de inwoners. Dat besef vraagt om meer dan bijsturen of aan de bestaande knoppen te draaien. Het vraagt om een frisse, fundamenteel nieuwe manier van kijken naar wat overheid zijn écht betekent.

Onze doelen:

- Hanza! wordt toegepast zoals het bedoeld is en anders afgeschaft;
- De overheid is bereikbaar en denkt mee: er is een open dialoog, vanaf het begin;
- Bij iedere vorm van meedenken/meepraten/meedoen wordt heel duidelijk in beeld gebracht wat de kaders zijn, wat precies de bedoeling is, in welke fase een project zich bevindt en wat met de inbreng van inwoners wordt gedaan;
- Bij onderwerpen die grote(re) consequenties hebben voor Zwolle vindt een inwonersraadpleging plaats en de uitkomsten daarvan worden op een volwaardige manier betrokken bij de besluitvorming;
- Inspraak en participatie worden via een speciale app mogelijk gemaakt waarbij altijd een alternatief is voor mensen die digitaal minder vaardig zijn;

Geheimhouding: uitzondering, geen regel

Het aantal WOO-verzoeken op de gemeentelijke website laat zien dat de communicatie richting inwoners vaak onvolledig is. Dit betekent dat inwoners een beroep moeten doen op de Wet Open Overheid (WOO) om inzichtelijk te krijgen hoe bepaalde beslissingen tot stand zijn gekomen. De WOO garandeert het recht van inwoners op informatie. Toch blijkt de praktijk in Zwolle weerbarstig: WOO-verzoeken worden niet altijd tijdig, volledig en inzichtelijk afgehandeld. Swollwacht vindt dat inwoners moeten kunnen rekenen op een gemeente die transparant en betrouwbaar is.

De afgelopen jaren heeft de raad te vaak te maken gehad met besloten vergaderingen en geheime documenten. Swollwacht stelt daar een grens aan. Geheimhouding mag alleen worden toegepast als het wettelijk vereist is en dan nog zo beperkt mogelijk in omvang en duur. Alle informatie die openbaar kan zijn, moet ook openbaar gemaakt worden. Alleen zo kan de gemeenteraad zijn controlerende taak goed uitvoeren en kunnen inwoners hun overheid vertrouwen.

Onze doelen:

- Alle gemeentelijke stukken zijn leesbaar voor iedereen, zijn voorzien van een korte samenvatting waarin het wat, waarom, wanneer en hoe zijn opgenomen;
- Alles wat met een bepaald onderwerp te maken heeft is op één plaats beschikbaar en gemakkelijk vindbaar;
- Iedere Zwollenaar krijgt de mogelijkheid zich te abonneren op een schriftelijk of digitaal informatieblad waarin de gemeente helder en duidelijk communiceert over (ontwikkelingen) in het gemeentelijk beleid die inwoners direct raken;
- Omdat de gemeente transparant en duidelijk is in haar communicatie verwachten we dat het aantal WOO-verzoeken gaat dalen;
- Geheimhouding wordt alleen toegepast als dat wettelijk strikt noodzakelijk is;

Hoofdstuk 2 - Een leefbare stad

Wonen voor Zwollenaren: in balans en met perspectief

De woningnood in Zwolle is groot. Voor een sociale huurwoning is de wachttijd inmiddels gemiddeld negen jaar. Starters vinden nauwelijks een plek om hun leven op te bouwen en

veel senioren kunnen geen passende (zorggeschikte) woning vinden. Ondertussen stijgen de prijzen en blijft de markt op slot.

Swollwacht zegt: voor wonen staan Zwollenaren op één. Mensen met een sociale of economische binding met Zwolle moeten voorrang krijgen bij toewijzing. En inwoners die een hoge huur kunnen betalen maar geen hypotheek krijgen, willen we helpen met bijvoorbeeld een gemeentegarantie. Zo geven we starters en doorstromers eindelijk een eerlijke kans.

Participatie: bouwen met de stad

Zwolle bouwen we samen met de inwoners. Toch zien we in veel projecten dat participatie de afgelopen jaren vaak een afvinklijstje werd: plannen lagen al vast, inwoners mochten nog reageren voor de Bühne. Dat tast het vertrouwen aan. Swollwacht wil het anders: geen plannen over de hoofden van mensen heen, maar bouwen met de stad. Dat betekent: inwoners vanaf het begin betrekken, wijkverenigingen serieus meenemen, zorgen over leefbaarheid en verkeer verwerken in de keuzes, en open zijn over dilemma's. Want alleen door samen te werken creëren en behouden we draagvlak en bouwen we aan een Zwolle dat van iedereen is.

Vakmensen en innovatie

Zonder metselaars, installateurs en timmermannen geen nieuwe huizen. Daarom willen we meer investeren in mbo-opleidingen en talentprogramma's in bouw, techniek en energie. Zo zorgen we dat Zwolle ook op de lange termijn kan blijven bouwen. Tegelijk zetten we in op duurzame en innovatieve bouwmethoden: circulair, energieneutraal en toekomstbestendig.

Rust en duidelijkheid op de woningmarkt

De woningmarkt piept en kraakt door stijgende kosten, stikstofregels en een grillig landelijk beleid. Wij willen daarom rust en voorspelbaarheid creëren. Bouwers en investeerders hebben zekerheid nodig, anders komt er simpelweg niets van de grond. Marktpartijen zijn nodig om woningen te realiseren. In het betaalbare segment spelen woningbouwcorporaties de sleutelrol. Hun positie in de woningbouw opgave moet versterkt worden. Zij moeten voorrang krijgen bij de uitgifte van de gemeentelijke grond, ook op A-locaties.

De wooncrisis vraagt om tempo, maar ook om zorgvuldigheid. Bouwen binnen de stad is nodig maar kent een grens: de leefbaarheid staat altijd voorop. Uitleglocaties bieden meer ruimte om passend en leefbaar te bouwen. Op de uitleglocaties bouwen we onze toekomstige groene, sterke en veilige wijken.

Leefbare, gemengde wijken

Zwolle groeit, maar dat moet wel in goede balans met het oog op leefbaarheid en kwaliteit. De groei van Zwolle is eindig: geen Manhattan aan de Zwolse grachten.

Swollwacht wil leefbare, sterke en veilige wijken. Waar koop- en huurwoningen elkaar versterken. Waar voorzieningen vanaf dag één aanwezig zijn: huisartsen, scholen, speeltuinen, groen, veiligheidspost en veilige straten.

Bij de leefbaarheid hoort ook het investeren in verkeer en bereikbaarheid: investeren in doorstroming, veilige kruisingen en voldoende parkeervoorzieningen (inclusief laadpalen). Geen fixatie op versmallingen en sluiptverkeer, maar realistische plannen.

De misstanden moeten worden aangepakt. Woningssplitsing mag niet leiden tot onleefbare mini-units in een eengezinswoning. Dat tast de leefbaarheid aan. Daarom stellen we duidelijke grenzen en voorwaarden.

Zorgwoningen en kleinschalige opvanglocaties worden eerlijk verspreid over de stad, zodat geen enkele wijk overbelast raakt.

Ouderenhuisvesting

Woningen voor ouderen in bestaande wijken is van groot belang. Er zijn successen geboekt op dit gebied maar er kan meer! De vraag is op dit moment groter dan het aanbod. Zo hebben zich 450 mensen ingeschreven voor Huys Vogelweide waar 23 woningen beschikbaar zijn en 300 mensen voor De Emmaüshof voor 27 woningen. We willen in alle Zwolse wijken dicht bij winkelcentra seniorencomplexen realiseren. Hierdoor hoeven ouderen niet uit hun eigen wijk te verhuizen en blijft hun bestaande sociale leven in stand.

Onze doelen:

- 7.000 woningen voor 2030. Onze inzet is daarbij o.a. gericht op meer gebruik van bestaande prefab;
- 600 woningen realiseren in de vorm van seniorencomplexen;
- Leefbaarheidseffect-rapportages: elk plan moet vooraf duidelijk maken wat dit betekent voor voorzieningen, verkeer en veiligheid;
- 30-40-30 verdeling: 30% sociale huur, 40% midden en 30% duur. Deze stabiele lijn geeft rust en voorkomt steeds wisselend beleid. Op de langere termijn willen we het aandeel sociale huur vergroten, omdat de wachttijden steeds verder oplopen;

- Participatie is geen afvinklijstje – Zwolle bouwen we mét de inwoners, vanaf het begin en met échte invloed;
- Wonen voor Zwollenaren op één – voorrang voor inwoners met een sociale of economische binding met Zwolle;
- Betaalbaar wonen terug in Zwolle – meer sociale huur, aanpak van lange wachttijden
- Woningcorporaties voorop – zij krijgen een sterkere positie in de woonopgave en prioriteit bij gronduitgifte, ook op A-locaties;
- Inbreiding én uitleglocaties – bouwen binnen de stad waar het verantwoord en zonder verlies van leefkwaliteit kan. Ruimte creëren met groene en leefbare nieuwe wijken.
- Geen Manhattan aan de Zwolse grachten – groei in balans, geen absurde hoogbouw die leefkwaliteit ondermijnt;
- Leefbare, sterke en veilige wijken – altijd met voorzieningen vanaf dag één: scholen, zorg, groen en passende verkeer- en parkeeroplossingen;
- Duurzaam en toekomstbestendig – bouwen circulair, energieneutraal en met oog voor klimaat en leefomgeving;
- Als senioren hun (grote) woning verlaten worden zij niet geconfronteerd met hogere woonlasten dan de woning die zij verlaten: dit bevordert de doorstroming;
- Mocht sprake zijn van hogere kosten dan vertaalt zich dat door in aanzienlijk meer comfort, woonkwaliteit en passende ondersteuning;
- Faciliteren van voorzieningen waar senioren zelfstandig kunnen wonen zoals de Knarrenhof, bijvoorbeeld door de grondprijs van dit soort initiatieven te verlagen;
- Zorgwoningen/maatschappelijke opvang worden evenredig over Zwolse wijken verdeeld en mogen niet leiden tot overlast;
- Bij nieuw te bouwen woningen stimuleert de gemeente aandacht voor de toegankelijkheid van deze woningen voor mensen met een beperking;

Wonen en zorg

Mensen die thuis wonen en zorg en begeleiding nodig hebben: dit zal blijven toenemen. Enerzijds draagt dit bij aan een samenleving waar iedereen mee doet, anderzijds veroorzaakt het soms enorme problemen.

Mensen die voorheen in een instelling woonden vanwege psychische kwetsbaarheden worden nu in woonwijken gehuisvest: de zogenaamde ambulantisering van de geestelijke gezondheidszorg. Een duur woord voor een landelijke bezuinigingsmaatregel met grote maatschappelijke gevolgen op lokaal niveau.

De impact van overlast door psychisch kwetsbaren is enorm. Het zelfstandig wonen van de één kan uitmonden in een nachtmerrie voor de ander, kan uitdraaien op een ondraaglijke woon- en leefsituatie. De ernstige overlast vindt met name plaats in wijken met veel sociale huur. Wijken die vaak toch al kwetsbaarder zijn. Wij vinden dat veel beter gekeken moet worden of iemand zelfstandig kan wonen en waar iemand zelfstandig woont. De begeleiding moet op orde zijn en dat is helaas veel te vaak niet het geval. Het is in het belang van psychisch kwetsbaren dat zij uiterst zorgvuldig begeleid worden bij zelfstandig wonen. Daar moet absoluut meer inzet voor.

Onze doelen:

- Overlast wordt voorkomen door betere samenwerking, trainen van medewerkers, meer maatwerkvoorzieningen, verslavingszorg en het inzetten van 'bemoeizorg' voor zorgmijders;
- Mensen die overlast ervaren mogen niet langer van het kastje naar de muur worden gestuurd. Als sprake is van het betrekken van een woning door een psychisch kwetsbare moet er juist 24 uur en zeven dagen per week aandacht zijn voor meldingen van overlast en (gevoelens van) onveiligheid. Hier moet adequaat op worden ingegrepen;
- Onze inwoners die (psychische) zorg en ondersteuning nodig hebben moeten weten dat zij in zee gaan met goede en betrouwbare organisaties. De gemeente houdt hierop toezicht;
- Frauduleuze organisatie en particulieren worden keihard aangepakt;

Openbare ruimte

De openbare ruimte is voor en van iedereen en moet een verlengstuk van thuis zijn. Een plek waar je je ontspannen en veilig voelt. De openbare ruimte moet uiteraard ook volop benut worden en toegankelijk zijn voor mensen met een beperking. Een openbare ruimte waar plaats is voor kunst, sport, spel en vertier. Maar ook een openbare ruimte waar je je vervoersmiddel gemakkelijk kunt parkeren. Dan heb je een openbare ruimte die ertoe doet!

Een fijne openbare ruimte heeft ook te maken met normen en waarden. Wij pleiten daarom voor een meerjarige norm-campagne. Respect is niet iets wat je moet verdienen maar is de start van alles: alles begint in de basis met respect. Voor andermans mening, spullen en lijf!

Onze doelen:

- De openbare ruimte van de stad is dag en nacht veilig om te gaan en te staan;
- De openbare ruimte is zo ingericht dat iedereen zich vrij en prettig kan bewegen;

- Bij het ontwerp van de openbare ruimte houden we rekening met vrouwveiligheid. Dat doen we samen met de inwoners en vrouwenorganisaties in Zwolle;
- Op dit moment blokkeren terrassen volledige straten/trottoirs: hier moet op gestuurd en gecontroleerd worden zodat de openbare ruimte toegankelijk blijft voor iedereen;
- Als (deel)scooters onderdeel blijven van deeltvervoer in Zwolle moet meer en strakkere handhaving komen op het foutief parkeren van (deel)scooters;
- Er moeten voldoende goed uitgeruste openbare (gratis) toiletten worden gerealiseerd;
- De openbare ruimte is ook van belang voor huisdieren: wij willen meer hondenspeelvelden en gezien de toenemende hitte willen we zwemplassen voor honden (en baasjes) realiseren;
- Bij beslissingen over de openbare ruimte moeten de belangen van kinderen en kwetsbare Zwollenaren altijd onderdeel zijn van de afwegingen;
- Het ontwikkelen van een meerjarige norm-campagne;

Hoofdstuk 3 - Een veilige stad

Veiligheid is niet zomaar een woord. Het is een fundamenteel aspect van het welzijn en de levenskwaliteit van onze inwoners. En dat gevoel van veiligheid staat onder druk: je veilig voelen is niet meer vanzelfsprekend. Dat baart ons grote zorgen.

Criminaliteit onder jongeren neemt nog steeds toe. Drugsoorlogen worden op Zwolse straten uitgevochten.

Autobranden en explosies bij woningen lijken inmiddels structureel deel uit te maken van de berichtgeving in de media.

Straatintimidatie is aan de orde van de dag en de signalen van Zwollenaren dat zij hiermee te maken hebben zijn schrikbarend. Je veilig voelen op straat is niet vanzelfsprekend en helaas is je thuis veilig voelen voor velen ook niet vanzelfsprekend.

Kortom: het is tijd voor een stevig lokaal veiligheidsbeleid dat werkt voor Zwolle.

Onze doelen:

- Aanpak van jeugdcriminaliteit in de breedste zin van het woord waarbij vooral aandacht moet zijn voor preventie en drugs-gerelateerde criminaliteit;
- Meer jeugd-welzijnswerkers in de wijk;

- Boa's met gebiedskennis (vaste wijken zodat ze bewoners kennen en sneller kunnen ingrijpen);
- Meer bevoegdheden en beschermingsmiddelen voor Boa's;
- Flexibele inzet op hotspots. Meldingen en informatie gebruiken om handhaving te richten op plekken met overlast;
- Snelle interventie bij meldingen. Werk met een veiligheidsregisseur die meldingen coördineert en opvolgt;
- Lokale interventieteams: een combinatie van sociaal werk, handhaving en zorg voor mensen die afglijden;
- Goede verlichting in de openbare ruimte en cameratoezicht in alle fietstunnels en gebieden die als risicogebied worden beschouwd;
- Bij planontwikkeling meetbare aandacht voor (vrouw-)veiligheid;
- Geweld, (straat-)intimidatie, provocerend gedrag en overlast worden niet getolereerd en daadkrachtig aangepakt;
- Intensieve aandacht en aanpak voor en bij (signalen van) huiselijk geweld. Snelle hulp bij huiselijk geweld;
- Maak het laagdrempelig om onveiligheid te melden: digitaal en fysiek;
- Iedere drie maanden een verantwoording aan de gemeenteraad van de burgemeester/wijkwethouder over de stand van zaken betreffende veiligheid;
- Voorlichting, vroegtijdige signalering en een forse inzet op handhaving;
- Betere begeleiding van slachtoffers van misdrijven;

Digitalisering en veiligheid

Er is sprake van toenemende cyber-onveiligheid. De gemeente bewaart en verwerkt heel veel persoonsgegevens. Dat brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee richting inwoners, maar ook naar derden die om verschillende redenen gegevens delen met de gemeente.

De afhankelijkheid van buitenlandse bedrijven zoals Microsoft en Google brengt risico's met zich mee. Security experts waarschuwen hier al jaren voor. Amerika slaat een compleet andere kant op met het opslaan van gegevens dan de EU en Nederland. Dat maakt problemen relevanter. De afhankelijkheid van Amerikaanse technologie kan bijvoorbeeld maken dat een hele gemeente haar werk niet meer kan doen. Ook als de gemeente 'vast zit' aan bepaalde bedrijven, kunnen die de vrije loop nemen met gebruikersvoorwaarden en kosten.

Data kunnen worden misbruikt voor geld en macht. Data worden gebruikt om algoritmes en diensten te maken die enorm verslavend werken. Hieruit kunnen ernstige maatschappelijke gevolgen ontstaan.

Scholen zijn met regelmaat in het nieuws met hun zorgen hierover;

Onze doelen:

- Vergroten van de online weerbaarheid van onze inwoners met speciale aandacht voor kwetsbare groepen;
- De gemeente zorgt ervoor dat de gegevens van inwoners veilig worden bewaard;
- De gemeente zorgt dat binnen de organisatie goede richtlijnen worden gemaakt en gevolgd voor het gebruik van AI binnen de organisatie;
- De gemeente denkt na over initiatieven die haar inwoners beschermen tegen, en leren om te gaan met, de verschillende technologieën;
- De gemeente streeft naar digitale onafhankelijkheid;
- De gemeente gaat structureel met partijen, zoals scholen, in gesprek om problemen met sociale media en smartphone gebruik in kaart te brengen;

Verkeersveiligheid

Je veilig voelen gaat ook over veiligheid in het verkeer.

Onze inwoners voelen zich o.a. door allerlei verkeersingrepen niet veilig in het verkeer. Waar straten worden versmald om de verkeersveiligheid te vergroten betekent dit ongewenst en onveilig gedrag in de praktijk. De grote wijziging van de verkeerscirculatie rond de binnenstad heeft grote gevolgen voor het verloop van het verkeer. Er zijn veel soorten verkeersgebruikers waarvoor te weinig ruimte beschikbaar is. Inwoners voelen zich onveilig en een reactie van de gemeente als “men went er maar aan” vinden wij niet acceptabel.

Wij pleiten voor terugbrengen van verkeerslichten op kruispunten die door onze inwoners als onveilig worden ervaren.

Onze doelen:

- Geef en maak ruimte voor weggebruikers. Wegen en straten zijn bedoeld om efficiënt van A naar B te komen. Zorg dat dit op een veilige manier kan;
- Consequent optreden tegen te hardrijdend verkeer en verkeersshuften. Meer inzet op handhaving (uitbreiding aantal handhavers) en flitspalen;

- Directe aanpak van gevaarlijke kruisingen/verkeersovergangen etc en daarbij gebruik maken van de kennis van de inwoners die hiermee dagelijks te maken hebben;
- Fietsen, fatbikes en scooters horen niet in voetgangersgebieden. Waarschuwen helpt niet: handhaven wel;
- Verkeerseducatie moet expliciet onderdeel zijn van het lespakket op scholen (terugkeer verkeersexamen op basisscholen);
- Geen geld naar experimenten op het gebied van verkeersveiligheid: luister naar de inwoners die dagelijks te maken hebben met onveilige situaties en stem het beleid daarop af;

Hoofdstuk 4 - Een zorgzame stad

Zorg en aandacht

Swollwacht pleit voor een stad waar oog is voor mensen die zorg en aandacht nodig hebben. Een stad waar wie kwetsbaar is geholpen en ondersteund wordt. Een stad waar mensen naar elkaar omzien en waar mensen zich gelukkig voelen. Een samenleving waar iedereen, binnen de kaders van de Nederlandse wet, de ruimte en vrijheid heeft het leven op eigen manier en overtuiging in te vullen.

Er is een tweedeling tot stand gekomen tussen arm en rijk, hoog- en laagopgeleid, afkomst of huidskleur. Ook verschillen in religie, seksuele geaardheid of gender spelen hierbij een rol. De verschillen worden gevoeld en de kansen zijn echt niet voor iedereen gelijk. En niet iedereen is in staat kansen te benutten.

Swollwacht wil dat mensen die kansen niet kunnen benutten, in beeld komen en worden ondersteund om de kansen wèl te pakken. Mensen moeten niet in de anonimiteit verdwijnen! Iedereen in onze stad gunnen wij een gezond perspectief in onze Zwolse samenleving. En gunnen wij de mogelijkheid in staat te zijn om voor jezelf te zorgen. Helaas is die zelfstandigheid niet voor iedereen weggelegd en voor hen moet er altijd ondersteuning zijn.

Zorg en aandacht voor Zwollenaren betekent ook dat niemand in onze stad gediscrimineerd wordt. Discriminatie is voor Swollwacht altijd onacceptabel en moet snoeihard worden aangepakt. Want iedereen in onze stad doet ertoe!

Onze doelen:

- De gemeente helpt mensen perspectief te krijgen op betaald werk;

- Mensen met een (arbeids)beperkingen hebben gelegenheid op hun eigen wijze mee te doen.
- Er moeten meer arrangementen komen voor “beschut werk”;
- De mogelijkheden een opleiding te volgen om tot betaald werk te komen moeten worden verruimd;
- We onderzoeken de werkwijze van de gemeente Eindhoven “versnelling arbeidsparticipatie statushouders” in brede zin: kan deze werkwijze ook van toepassing zijn op niet-statushouders?;
- Coöperaties, als bijvoorbeeld Expeditie 038 krijgen structurele ondersteuning vanuit de gemeente;
- Inwoners weten dat als zij de overstap maken naar betaald werk zij er financieel niet op achteruit gaan;
- Voor wie niet kan, is altijd hulp en ondersteuning;
- Discriminatie op welke manier dan ook is onacceptabel;

Armoede

Armoede heeft vergaande gevolgen voor iemands leven. Er is bijvoorbeeld minder kans op het volgen van een goede opleiding, het heeft invloed op je woonsituatie en op je gezondheid. Schaamte, sociaal isolement, stress en depressie kunnen een gevolg zijn van armoede. Wij geloven in een betere begeleiding vanuit de bijstand naar werk. Werk moet lonen en de armoedeval moet worden aangepakt. Wij geloven in goede voorlichting over voorkomen van schulden, budgetcoaches, hulp bij verslavingsproblematiek en goede toegankelijkheid van de verschillende regelingen. Wij willen dat duidelijk wordt dat mensen zich niet hoeven te schamen als zij te maken hebben met armoede. Armoede is immers geen keuze!

Onze doelen:

- Scherpere inzet op het zichtbaar en toegankelijk maken van mogelijkheden voor hulp en ondersteuning;
- Mensen met problematische schulden worden ondersteund in het leren financieel zelfstandig te worden;
- Meer aandacht voor ‘stille’ armoede en de gevolgen van de armoedeval;
- Mensen die nèt niet in aanmerking komen voor bepaalde toeslagen moeten bij de gemeente in beeld zijn. Hiertoe moet de gemeente actief actie ondernemen;
- Meer aandacht voor de mens: meer handelen vanuit wat iemand nodig heeft en minder vanuit waar iemand recht op heeft;
- Een aanspreekpunt, ontschotten van budgetten, multidisciplinaire samenwerking;

Senioren

Senioren wonen langer zelfstandig thuis. Dat vraagt wat van hen en van de mensen die voor hen zorgen. Senioren, oudere Zwollenaren verdienen aandacht! Senioren zijn niet afgeschreven en horen niet eenzaam achter de geraniums te zitten. Tenzij zij daar zelf voor kiezen natuurlijk.

Activiteiten voor ouderen moeten niet alleen gestimuleerd worden maar er moet ook geld voor beschikbaar zijn. Zonder dat daar allerlei administratief ingewikkelde procedures bij komen kijken.

Onze inwoners, veelal vrijwilligers, die zich met hart en ziel voor onze Zwolse ouderen inzetten, weten veel beter dan de gemeente wat nodig is. Zij zien en ontmoeten ouderen die intens hechten aan activiteiten en aandacht. Niet vanaf een tekentafel of vanuit onderzoeken maar vanuit de realiteit van waaruit zij zich dagelijks inzetten.

Investeren in welzijn van ouderen is dan ook ontzettend veel waard. Investeren in hun welzijn is een recept voor het tegengaan van eenzaamheid en betekent veel voor oudere Zwollenaren.

Daarnaast brengt investeren in welzijn voor ouderen met zich mee dat veel minder oudere Zwollenaren een beroep doen op zorg anderszins. Investeren in ouderenwelzijn is meer dan ooit noodzakelijk.

De woonbehoefte van senioren moet veel uitdrukkelijker in beeld komen. Zij mogen zich niet en nooit schuldig voelen omdat zij een gezinswoning bezet houden daar waar voor hen geen volwaardig alternatief beschikbaar is.

Het openbaar vervoer en bijvoorbeeld de toegang tot de binnenstad moeten altijd bereikbaar blijven. Maar ook denken wij aan het betaalbaar parkeren bij zorginstellingen en basisvoorzieningen. In iedere vorm van stadsontwikkeling moet hiervoor specifiek aandacht zijn.

Senioren horen betrokken te worden bij beleid en maatschappelijke ontwikkelingen: dit kan bijvoorbeeld tastbaar worden door standaard het advies van de Seniorenraad te vragen en actief te betrekken bij te maken afwegingen.

Onze doelen:

- De inzet van (vrijwilligers)organisaties die initiatieven ontplooiën op het gebied van welzijn voor oudere Zwollenaren wordt omarmd door de gemeente;

- Voor vrijwilligers(organisaties) die aantoonbaar bijdragen aan het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen geldt een soepel subsidieregime;
- Senioren mogen nooit onder druk worden gezet om de woning waar zij wonen te verlaten;
- Als senioren hun huidige woning als te groot en te bewerkelijk ervaren kijkt de gemeente met hen mee naar een oplossing/alternatief dat voldoet aan hun wensen (maatwerk);
- De gemeente moet het woningaanbod voor senioren verruimen en afstemmen op hun wensen;
- Specifieke aandacht voor regenboog ouderen en voor cultuurspecifieke zorg;
- Er blijven altijd alternatieven voor senioren die digitaal minder vaardig zijn;
- Iedere stadsontwikkeling houdt rekening met mobiliteit van senioren;
- Senioren worden betrokken bij beleid en maatschappelijke ontwikkelingen;
- Barrières tussen organisaties worden aangepakt;
- Er komt een speciale gids voor senioren;

Jeugd

De jongeren van vandaag zijn de volwassenen van morgen. Wij vinden het een historische fout dat de jeugdzorg van de rijksoverheid naar de gemeente is overgeheveld en dat daarbij een forse korting is toegepast. De vraag kan niet worden bijgebeend en de wachtlijsten zijn onaanvaardbaar. Veel jongeren hebben te maken met kwetsbare omstandigheden. Problemen thuis, armoede, psychische problematiek. De budgetten blijven knellen. Daarnaast neemt de criminaliteit onder jongeren schrikbarend toe.

Swollwacht vindt dat het kind, de jeugdige, centraal moet staan en dat zorgvraag het uitgangspunt is. Niet de financiering.

Onze doelen:

- Het kind staat centraal en de zorgvraag is uitgangspunt. Lichte zorg waar dat kan, zware zorg waar nodig;
- Meer inzet van jongerenwerkers op scholen en in wijken;
- Meer aandacht voor preventie: we willen voorkomen dat kinderen en jongeren in de criminaliteit belanden, verslaafd raken, in de prostitutie geraken en/of slachtoffer worden van loverboys;
- Ouders/opvoeders moeten nadrukkelijker betrokken worden bij deze preventie;
- Preventie en voorlichting over het gebruik van sociale media en de gevaren die dat met zich mee kan brengen;
- Ieder kind moet kunnen sporten en spelen;

- Ieder kind moet zich veilig weten, ook thuis. Het is een opdracht voor het Sociaal Wijkteam dat zij weet wat er speelt achter de voordeur en tijdig in actie kan komen;
- Trainingen voor medewerkers in de verschillende disciplines voor het herkennen van signalen van huiselijk geweld, en signalen die erop wijzen dat een kind mogelijk betrokken raakt bij criminaliteit of drugsgebruik;
- Betaalbare en kwalitatief goede en veilige kinderopvang;

Dak- en thuislozen

Geen dak boven je hoofd hebben is een vreselijke situatie. Want iedereen verdient een plek om thuis en geborgen te zijn. In Zwolle leven mensen zonder thuis. Jongeren die nergens meer terecht kunnen, mensen die na een echtscheiding hun huis kwijtraken, mensen met psychische problemen, schulden en trauma's. Swollwacht wil een stad zijn waar niemand buiten hoeft te slapen en waar gewerkt wordt aan een nieuw perspectief voor daklozen.

Onze doelen:

- In Zwolle slaapt niemand op straat en is altijd plek voor dak- en thuislozen
- De dak- en thuislozenopvang is veilig. Er wordt strikt gehandhaafd op wapen- en drugsbezit;
- Een goede samenspraak tussen opvang-hulpverlening-handhaving is vanzelfsprekend;
- Er is voldoende medische en sociale zorg voor handen;
- Dak- en thuisloos zijn mag niet het eindstadium zijn. Er wordt ingezet op een nieuw begin en een nieuw perspectief met begeleiding;

Regenboogstad

Iedereen telt mee in onze stad. Dat geldt ook voor de LHBTIQ+ Zwollenaren. Tot ons verdriet zien we dat het uitdragen van geaardheid, identiteit, kan leiden tot uitsluiting, veroordeling, bespottung en geweld. Dit vinden wij onacceptabel. Want in onze stad mag je zijn wie je bent en onze inzet is daar uitdrukkelijk op gericht. Gelijktijdig zien we dat ook symboliek, zoals regenboogvlaggen, kan bijdragen aan zijn wie je bent. Wij ondersteunen dat dan ook.

Wij vinden het onaanvaardbaar dat stellen van gelijk geslacht niet hand in hand durven te lopen in onze stad en worden nagesist of uitgescholden. Onaanvaardbaar dat mensen worden veroordeeld om wie ze zijn en te maken krijgen met geweld in welke vorm dan ook. Verbaal, non-verbaal of fysiek.

Er wordt vaak gesproken over acceptatie op dit gebied. Wij vinden dit eigenlijk een vreemd woord. Want waarom is acceptatie nodig voor mensen die gewoon zijn wie ze zijn? Wat

maakt dat wij hen moeten accepteren? Waarom is het niet vanzelfsprekend dat iedereen in onze stad is wie hij/zij/hen is? En zich daarbij veilig voelt? Die vanzelfsprekendheid is voor ons het uitgangspunt.

Onze doelen:

- Geaardheid, identiteit, persoonlijke expressie op welke wijze dan ook is geen onderwerp van discussie of iets dat wij moeten accepteren: het is vanzelfsprekend dat mensen op eigen wijze uiten wie zij zijn;
- Dit maakt tevens onderdeel uit van inburgeringstrajecten;
- Goede voorlichtingspakketten voor scholen in samenwerking met organisaties als bijvoorbeeld COC helpen dit duidelijk te maken;
- Structureel overleg met het COC waarin mogelijke knelpunten worden besproken. Deze worden als onderdeel van de driemaandelijke verantwoording die het College (zie onder 'veiligheid') aan de gemeenteraad voorgelegd;
- LHBTIQ+ mensen die in een AZC of andere gemeenschappelijke opvang verblijven, worden uitdrukkelijk beschermd in deze opvang. Als zij te maken krijgen met pestgedrag, intimidatie of geweld heeft worden daar sancties aan verbonden (zie onder 'opvang vluchtelingen');
- Intimidatie van LHBTIQ+ mensen waar dan ook, is te allen tijde onacceptabel;

Zorg en welzijn

Iedere Zwollenaar moet zo zelfstandig mogelijk kunnen leven en de regie over dat leven in eigen hand hebben. Dat is niet voor iedereen mogelijk: veel mensen hebben daar hulp en ondersteuning bij nodig. En deze hulp en ondersteuning moet voor iedere Zwollenaar beschikbaar zijn. Altijd. Ook als het zwaardere of specialistische hulp betreft.

Gebitszorg

Wij blijven aandacht vragen voor gebitszorg. Veel mensen gaan niet naar de tandarts of mondhygiënist omdat zij daar geen geld voor hebben. Wij willen dat de gemeente het initiatief neemt samen met zorginstellingen en verzekeringsmaatschappijen, te komen tot een effectieve oplossing hiervoor. Het zoeken naar regelingen van waaruit mogelijk één en ander vergoed kan worden volstaat niet. Gebitszorg is een basisbehoefte en Zwollenaren die niet in staat zijn daarin te voorzien moeten door de gemeente worden geholpen. Iedere Zwollenaar moet de mogelijkheid hebben het gebit goed te laten verzorgen/behandelen.

Goede gebitszorg is één van de essentiële zaken voor fysieke gezondheid, mentale veerkracht, sociale kansen en economische participatie. Slechte mondgezondheid is een signaal van bredere ongelijkheid en daarom een publieke gezondheidsuitdaging.

Ervaringsdeskundigheid

Het belang van de inzet van ervaringsdeskundigen wordt keer op keer, vanuit diverse sectoren, benadrukt. Van psychisch-sociale zorg tot aan schulddienstverlening. Wij pleiten ervoor hier meer werk van te maken en bovendien deze inzet te honoreren.

Ervaringsdeskundigheid werkt. De inzet van ervaringsdeskundigen mag niet worden gezien als vrijblijvend. Ervaringsdeskundigen nemen veel professionele zorg uit handen, zorgen voor verbinding tussen professionals en hulpvrager en daar dient wat tegenover te staan.

Mantelzorg

Van mantelzorgers wordt meer en meer gevraagd tegenwoordig. Het zorgen voor een ander, vaak naast baan en gezin mag niet als vanzelfsprekend worden ervaren. Het is een (hele grote) plus op het bestaande aanbod. Boven op de kosten die mensen jarenlang opbrengen voor hun zorgverzekering. Toch wordt uitdrukkelijk een beroep gedaan op mantelzorg. Daar moet wat tegenover staan. Mantelzorg gebeurt vanuit de intense wens iets voor je naasten, dierbaren, te kunnen doen. Gelijktijdig worden mantelzorgers op hun werk verwacht, moeten zij presteren om hun salaris te verdienen. Maar hun enorme inzet betekent een enorme besparing van zorgkosten. Mantelzorgers moeten daar in financiële zin minimaal iets van terug zien. We willen onderzoeken of de registratie van mensen die (intensieve) mantelzorg verlenen beter kan zodat niemand buiten de boot valt.

We zien dat jeugdige mantelzorgers taken uitvoeren die niet overeenkomen met hun leeftijd. Toch lijkt het inmiddels als vanzelfsprekend te worden gezien dat (te jonge) mensen deze taken op zich nemen. De balans tussen school, vrije tijd, sport en spel staat dan onder druk. Hier moeten oplossingen voor komen die ervoor zorgen dat jonge mensen jong kunnen zijn.

Zorg en winstbestemming

Geld dat bedoeld is voor de zorg moet ook daadwerkelijk in de zorg terecht komen.

Swollwacht wil daarom dat de gemeente alleen nog samenwerkt met zorgaanbieders die hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. In contracten met zorgaanbieders leggen we vast dat zij maximaal 10% van hun winst zelf mogen houden. De rest moet terugvloeien naar het verbeteren van zorg en naar personeel. Zo zorgen we dat elke euro bijdraagt aan betere zorg voor Zwollenaren.

Onze doelen:

- Iedere Zwollenaar is verzekerd van goede zorg en ondersteuning;

- De gemeente neemt het initiatief om samen met zorginstellingen en verzekeringsmaatschappijen tot een effectieve oplossing te komen voor ontbrekende gebitszorg;
- Mantelzorg is een plus op het bestaande aanbod en is gebaseerd op vrijwilligheid: we onderzoeken hoe mantelzorgers financieel of in natura kunnen worden gecompenseerd;
- Jeugdige mantelzorgers krijgen extra aandacht en ondersteuning waarbij uitdrukkelijk de inzet is hen te ontlasten en gewoon jong te kunnen zijn;
- De inzet van jeugdige mantelzorgers mag nooit ten koste gaan van kansen op het gebied van onderwijs en toekomst;
- Ervaringsdeskundigheid is onderdeel van het gemeentelijk beleid en mensen die hun deskundigheid inzetten worden op passende wijze beloond;
- In contracten met zorgaanbieders leggen we vast dat zij maximaal 10% van hun winst zelf mogen houden: de rest vloeit terug naar zorg en personeel;

Samen zijn

Vaak ligt de focus bij het organiseren van evenementen, samen zijn en samen genieten, op de binnenstad.

Maar als stad die groeit en steeds meer inwoners krijgt is het noodzakelijk dat die focus wordt uitgebreid, breder wordt. Dankzij de inzet van heel veel vrijwilligers worden in onze stad in allerlei wijken activiteiten georganiseerd die onze inwoners met elkaar verbinden.

De Stichting Zwolse Zot is hier een mooi voorbeeld van.

Swollwacht vindt dat juist ook in de wijken budgetten beschikbaar moeten worden gesteld voor samenbindende evenementen.

Voordat dit soort evenementen op eigen benen kunnen staan moeten zij de kans krijgen om te groeien en zich te ontwikkelen, naam te maken! Dat vraagt, eist, financiële inzet van onze gemeente. Een structurele financiële bijdrage voor dit soort initiatieven draagt bij aan wat onze stad wil zijn.

Swollwacht signaleert dat de verdeling van gelden door inwoners en hun initiatieven niet als rechtvaardig wordt ervaren.

Wij willen dat doorbreken! Juist initiatieven die zo tastbaar en beleefbaar bijdragen aan verbinding en plezier maken onze stad zo mooi. Het sociale weefsel, de haarvaten van onze stad, inwoners die zich daar vrijwillig en met hart en ziel voor inzetten: dit is de inzet die onze

stad waardevol maakt. Samen in je eigen wijk weten en voelen dat je erbij hoort. Swollwacht vindt dat dit meer aandacht verdient: structureel, financieel en tastbaar.

De binnenstad is belangrijk voor de identiteit van Zwolle, met tradities als de kermis die zelfs tot het immaterieel erfgoed behoren. Maar dat mag geen reden zijn om inwonersinitiatieven daar anders te wegen dan in andere wijken.

Onze doelen:

- Structurele subsidie voor samenbindende wijkinitiatieven;
- Evenementen buiten de binnenstad krijgen dezelfde aandacht en komen in aanmerking voor dezelfde subsidies;
- Het onderscheid tussen toonaangevende evenementen op cultureel gebied in de binnenstad en evenementen in wijken wordt losgelaten;
- Inwoners krijgen de kans zelf kleur en inhoud te geven aan hun eigen wijk;

Hoofdstuk 5 – Vluchtelingen, asielzoekers en statushouders

Swollwacht staat voor menswaardige, kleinschalige en eerlijke opvang, niet voor grootschalige AZC's. Grote opvanglocaties leiden tot isolatie, frustratie en overlast en onveiligheid– precies wat we in Zwolle willen voorkomen. Swollwacht is uitdrukkelijk tégen grootschalige opvanglocaties. Wij vinden dat deze vorm van opvang het risico met zich meebrengt dat je een aparte samenleving, binnen onze Zwolse samenleving creëert. Grootschaligheid gaat integratie en interactie met de omgeving tegen. De anonimiteit van 500 nieuwe burens is moeilijk te doorbreken.

Het opeenstapelen van mensen zien wij als een recept voor persoonlijk leed en maatschappelijk ongenoegen. Zolang wij ons aan de Spreidingswet moeten houden zullen wij dat doen. Maar wat ons betreft wordt de opvang dan ook evenredig over de stad verdeeld, precies zoals de Spreidingswet beoogt met de verdeling landelijk.

Volgens het verdeelbesluit van de Spreidingswet moet Zwolle 648 vluchtelingen opvangen. Zwolle heeft 17 wijken. Als je de Spreidingswet toepast op Zwolle zou iedere wijk 38 vluchtelingen moeten opvangen. Dat lijkt ons een haalbare opgave. En bovendien een aanpak die wèl op draagvlak kan rekenen.

Wij pleiten daarbij met nadruk voor gemengde opvang: 10-15 gezinnen en afhankelijk van de grootte van de gezinnen daarbij een beperkt aantal alleenstaanden en/of alleenstaande minderjarige vluchtelingen per opvang.

Dit is wat wij menswaardige opvang noemen en dit is wat wij beogen met onze motie “Vluchtelingenopvang in eigen Zwolse hand”. Wij zijn voor de opvang van mensen in nood, maar tegen de manier waarop dit op dit moment wordt georganiseerd.

De gemeente moet serieus luisteren naar wijkbewoners en geen schijnparticipatie organiseren. Locaties mogen pas worden aangewezen ná een open gesprek met de buurt. Worden afspraken over overlast niet nagekomen? Dan moet de gemeente de opvang kunnen beperken of beëindigen.

De grootschalige opvang zoals gepland in De Tippe is wat ons betreft onacceptabel. Wij blijven ons verzetten tegen dit besluit.

Inburgering is niet vrijblijvend. Inburgering is meer dan een taaltoets. Inburgering betekent volwaardige participatie in de samenleving. Door mogelijkheden te creëren om mee te doen in buurtprojecten en sociale ondernemingen ontstaat wederzijds begrip en wordt taal gemakkelijker eigen gemaakt. En dit lukt beter vanuit een kleinschalige opvang die dichtbij de samenleving staat.

Onze doelen:

- Het aanwijzen van een locatie gebeurt niet voordat inwoners van een wijk gelegenheid hebben gehad hierover met de gemeente in gesprek te gaan: voordat een locatie (moet worden) aangewezen is het woord aan de inwoners van de wijk;
- De opvang van mensen in nood zien wij als een morele plicht die wij niet uit de weg gaan. Wij zijn van mening dat voor opvang van mensen in nood draagvlak is in Zwolle mits kwantiteit niet vóór kwaliteit gaat;
- In Zwolle bepalen wij zelf hoe wij de Spreidingswet uitvoeren. Als de Spreidingswet in stand blijft moeten wij deze uitvoeren maar over de manier waarop gaan wij zelf;
- Swollwacht staat voor een evenredige verdeling van vluchtelingen over de stad: uitgangspunt hierbij is het aantal vluchtelingen dat ons door de Spreidingswet wordt opgedragen;
- De opvang die wij moeten organiseren is gemengd en evenredig verdeeld over iedere Zwolse wijk: gezinnen, alleenstaanden en alleenstaande minderjarige

vluchtelingen worden gezamenlijk gehuisvest en niet meer dan 38 mensen per wijk;

- Als de Spreidingswet wordt ingetrokken en de gemeente zich daaraan niet langer hoeft te houden hebben inwoners van een wijk het laatste woord over te realiseren opvang;
- Bij iedere vorm van opvang is overlast onacceptabel en het niet nakomen van afspraken en handhaving heeft consequenties die worden vastgelegd, voordat een opvang wordt gerealiseerd. In het uiterste geval wordt de opvang per direct gesloten;
- Expliciet willen wij hierbij aandacht voor de veiligheid van LHBTIQ+ mensen, Christenen en mensen die anderszins, vanwege bijvoorbeeld politieke overtuiging worden vervolgd en hier hun toevlucht zoeken. Hun vervolging kan en mag niet doorgaan binnen de muren van een AZC of binnen de grenzen van ons land;
- Wij zullen alle mogelijkheden onderzoeken en benutten om het besluit over het grootschalig AZC in De Tippe terug te draaien. Datzelfde geldt voor iedere opvang die zonder fatsoenlijke participatie tot stand komt of is gekomen;
- Je toevlucht zoeken in ons land, in onze stad, om hier veiligheid te vinden brengt verantwoordelijkheden met zich mee;
- Dat betekent dat statushouders een gedegen inburgeringstraject dienen te volgen waarbij deelname aan, en integratie met, de Zwolse samenleving centraal staat;
- We onderzoeken of de werkwijze van de gemeente Eindhoven “versnelling arbeidsparticipatie statushouders” ook in Zwolle kan worden uitgerold;
- Geen enkele statushouder wordt uit het oog verloren: de gemeente weet welke statushouder waar woont en hoe diens inburgeringstraject verloopt en stuurt bij waar nodig;

Hoofdstuk 6 – Milieu, klimaat en energie in een groene stad

Milieu en klimaat

Zwolle wil een gezonde én veilige leefomgeving voor iedereen. Onze stad moet bestand zijn tegen hittegolven, droogte en extreme neerslag. Uit de stresstesten weten we dat vooral wijken als Assendorp, Diezerpoort en Berkum extra kwetsbaar zijn voor wateroverlast. We zien hitte-eilanden met name in de wijken Kamperpoort en Oud-Assendorp met temperaturen die tot wel 2 graden warmer zijn. Deze wijken hebben bovendien relatief veel ouderen die gevoeliger zijn voor hittestress en vaak niet mobiel zijn om koelte op te zoeken.

Daarom stellen we één principe voorop: klimaatadaptatie mag geen vaag containerbegrip zijn – het gaat om klimaatveiligheid. Niet alles kan tegelijk, dus we moeten prioriteren en beginnen daar waar de risico's het hoogst zijn.

Met een Klimaatveiligheidsplan leggen we concreet vast welke stappen Zwolle zet om op het gebied van klimaat veiliger te worden. Samen met maatschappelijke partners en de Veiligheidsregio werken we aan meetbare doelen en stappen. Van extra waterberging tot het vergroenen van versteende wijken in een goede balans met andere functies: elke maatregel moet aantoonbaar bijdragen aan een klimaatveiligere stad.

Klimaatveiligheid is niet alleen een taak van de gemeente. Het is een gedeelde verantwoordelijkheid. Samen met de inwoners, ondernemingen, maatschappelijke organisaties moeten we zorgen dat Zwolle weerbaar is en blijft. Daarom hoort hier een brede (doorlopende) communicatiecampagne bij die niet alleen informeert, maar ook handelingsperspectief biedt. Zo krijgt iedere Zwollenaar praktische handvatten om zelf bij te dragen – en zorgen we er samen voor dat iedereen zich veilig voelt in onze stad.

Daarnaast nemen we als gemeente een voorbeeldrol: in duurzame inkoop, het beperken van milieuvervuilende verpakkingen en het stimuleren van scholen, verenigingen en bedrijven om bewuster met milieu om te gaan

Onze doelen:

- Concreet en meetbaar beleid voor klimaatveiligheid;
- Extra bescherming voor kwetsbare wijken;
- Heldere communicatie en betrokkenheid van inwoners;
- Een voorbeeldrol van de gemeente in duurzaam inkopen en milieubewust gedrag;

Afval – Stop Diftar: kies voor nascheiding!

Swollwacht zet in op een eerlijk, effectief en mensgericht afvalbeleid. Het huidige Difitar-systeem waar inwoners vooraf afval moeten scheiden en betalen per storting faalt en is onnodig. Het systeem is complex, sociaal onrechtvaardig, zorgt voor frustratie in plaats van bewustwording en werkt misbruik in de hand. Eenpersoonshuishoudens worden onevenredig zwaar belast. De stad vervuult en dat is niet om aan te zien.

Gezien de toenemende verdichting van onze stad vrezen wij voor nog meer vervuiling: de hoeveelheden afval zullen immers alleen maar toenemen.

Swollwacht kiest voor een rechtvaardiger, praktische en effectieve aanpak. Geen boetes en zinloze repressie, maar slimme oplossingen die elders in het land al prima functioneren. Er is simpelweg geen ruimte voor meer aparte containers. Bovendien kunnen machines steeds

beter verschillende afvalstromen scheiden met hogere opbrengst van recyclebare materialen. Zo maken we afvalverwerking efficiënter, toegankelijker, gemakkelijker, eerlijker en milieuvriendelijker.

Onze doelen:

- Afvalscheiding moet makkelijker, rechtvaardiger en efficiënter. Geen 'gedoe' voor inwoners en geen betutteling;
- Diftar wordt afgeschaft;
- Nascheiding: in plaats van inwoners vooraf te laten scheiden willen wij dat afval in centrale installaties efficiënt wordt nagescheiden. Technologie helpt waar mensen het soms niet kunnen;
- Standaard nascheiding en voorscheiding waar dat kan, zoals papier en groen. Textielbakken, inzameling van chemisch afval, oude elektrische producten en glascontainers blijven;
- Meer impact en minder gedoe: door nascheiding kunnen we hogere recycling percentages bereiken zonder mensen te belasten met ingewikkelde regels;
- Nascheiding is goedkoper. Het logistieke systeem is eenvoudiger (minder aparte inzamelrondes en – bakken) en de verwerking met bulk is efficiënter;

Energie

Voor Swollwacht staat voorop dat lokaal opgewekte duurzame energie ten goede moet komen aan onze inwoners. Swollwacht onderschrijft de Zwolse klimaatdoelstelling van 49% CO₂-reductie in 2030, maar we doen dit met gezond verstand en met de menselijke maat. Wat je niet verbruikt hoeft je ook niet op te wekken. Daarom zetten we fors in op isolatie en energiebesparing. Alle huurwoningen moeten minimaal energielabel B halen.

Energiearmoede treft juist de mensen die het minste kunnen investeren. Energiearmoede is niet alleen een financieel probleem maar ook een gezondheids- en maatschappelijk probleem. Minder geld voor voeding, zorg, vervoer en onderwijs. Negatieve effecten op de gezondheid door kou, maar ook door schimmelvorming in huizen.

Wij willen daarom 'Warm Thuis' voortzetten en verbreden.

Warmte

Wij gaan voor een publiek warmtenet, waarin inwoners goed worden ondersteund en van profiteren. Denk aan een deskundig en bereikbaar loket en gezamenlijke inkoopvoordelen. Daarbij hoort ook een betaalbaarheidstoets voorafgaand aan elk warmteplan: inwoners mogen nooit geconfronteerd worden met onhaalbare investeringen of structureel hogere

maandlasten. Wij zien dit overigens niet als een verplichting voor inwoners, de uiteindelijke keus is aan de inwoner zelf.

Wij willen terug aan tafel met de woningcorporaties om de verduurzaming van hun woningen en de koppeling met warmtenetten stevig op te pakken. Laten we de kansen van die de aardwarmte samen blijven vasthouden!

Lokale opwek

Swollwacht ziet kansen in zonne-energie op daken en gevels, geothermie (behalve in waterwingebieden), aquathermie, riothermie en groene waterstofproductie.

Energieopslag en waterstof als basis

Energieopslag en waterstof zijn geen randzaken, maar pijlers van het Zwolse energiebeleid. Ze verdienen meer prioriteit én structurele financiering. Energieopslag is onmisbaar om netschaarste te doorbreken, het netwerk stabiel te houden en de overgang na de salderingsregeling soepel te laten verlopen. Daarom moet actief in innovatieve projecten geïnvesteerd worden met mogelijk daarbij ook externe financiering.

Waterstof is de motor voor de toekomst: onmisbaar voor industrie, transport en verwarming. In Hessenpoort liggen concrete kansen, en Zwolle lobbyt stevig mee voor aansluiting op het landelijke waterstofnet.

Geen windmolens en geen biomassainstallaties

Windmolens en grootschalige vergisters en/of verbranders passen niet bij een stedelijke omgeving als Zwolle. Ze veroorzaken landschapsvervuiling, gezondheidsrisico's en bedreigen natuurwaarden. We zijn daarom zeer terughoudend met deze opwekmethodes.

Netschaarste en stikstof

De energietransitie dreigt vast te lopen door de wurggreep van netschaarste en stikstof. Zwolle kan dit niet alleen oplossen. Juist voor dit doel zijn landelijke en regionale verbanden zoals de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) in het leven geroepen. Alleen door gezamenlijke invloed kunnen deze blokkades doorbroken worden.

Onze doelen

- Isolatie en energiebesparing als basis;
- Integrale steun voor inwoners in energiearmoede;
- Een publiek warmtenet, samen met woningcorporaties, mét betaalbaarheidstoets;
- Zon op daken en gevels, geothermie, aquathermie, riothermie, opslag en waterstof als speerpunten;

- Geen windmolens en biomassainstallaties in Zwolle;

Een groene stad

Een stad zonder groen is onbestaanbaar! Wij gaan voor de natuur in en om de stad. De Zwolse Groene Vingers zijn leidend bij de inrichting van de openbare ruimte. Die vingers moeten groen blijven! Zij vormen de basisstructuur en is voor ons onlosmakelijk verbonden met het genieten en beleven in onze stad. De rijkdom van de natuur is van belang voor een gezonde stad. Dat willen wij zo houden! Zo blijft deze natuurlijke schatkamer voortbestaan.

Zwolle kent een rijke biodiversiteit en is als eerste Nederlandse gemeente toegelaten tot het Deltaplan Biodiversiteitsherstel. Zwolle is dus één van de koplopers op dit gebied en dat willen blijven, om ook in deze tijden van klimaatverandering de biodiversiteit te behouden en te versterken.

In Zwolle zijn 70.000 bomen in gemeentelijk beheer. Wat Swollwacht betreft vergroten we het aantal bomen. Minimaal naar 80.000 in 2030.

In de Groene Vingers van Zwolle wordt niet gebouwd!

Onze doelen:

- Groen is een vanzelfsprekend onderdeel van de openbare ruimte en sluit aan bij de Zwolse Groene Vinger Structuur;
- Het ecologisch groenbeheer door de gemeente wordt voortgezet en uitgebreid;
- De Nooterhof wordt blijvend financieel ondersteund als gemeentelijk natuur- en milieucentrum;
- Natuur- en milieueducatie op basisscholen zetten wij voort en houdt onze niet aflatende steun;
- Als bomenkap noodzakelijk, en dat kan alleen in uitzonderlijke gevallen, vindt 100% compensatie plaats door herplanting;
- Minimaal 80.000 Zwolse bomen in 2030;
- In alle ontwikkelplannen voor de stad wordt natuurcompensatie opgenomen;
- De zo waardevolle Zwolse biodiversiteit wordt gekoesterd en beschermd;
- In de Groene Vingers wordt niet gebouwd;

Hoofdstuk 7 – Dierenwelzijn

Dierenwelzijnsbeleid

Het dierenwelzijnsbeleid staat onder druk en dat is een zorgwekkende ontwikkeling.

“Dierenwelzijnsbeleid èn mensenwelzijn schreeuwt om een proactieve, naar buiten gerichte, ondernemende en creatieve werkwijze” aldus de voorzitter van de Zwolse Stichting Flappus.

Gemeentelijke inzet is hard nodig. Op het gebied van educatie bijvoorbeeld, het bevorderen van het besef dat als je een huisdier neemt, dit dier geheel en al afhankelijk is van de mensen die het verzorgen. Een dier onderdeel maken van je gezin vraagt veel.

Soms komen mensen in omstandigheden terecht waarin ze niet de financiën kunnen opbrengen goed voor hun huisdier te zorgen. Naast de zo belangrijke hulp van de Dierenvoedselbank moeten zij kunnen rekenen op ondersteuning bij dierenartskosten. Een dier is onderdeel van het gezin en we vinden het onverteerbaar dat mensen bij financiële tegenslag afstand moeten doen van hun huisdier.

Wij willen ervoor zorgen dat in (financieel) kwetsbare situaties in ieder geval één huisdier kan worden gehouden en dat voor dat huisdier beroep kan worden gedaan op bijzondere ondersteuning bij noodzakelijke dierenartskosten. Maatwerk moet hierbij altijd mogelijk zijn.

Dierenweides en dierenorganisaties

Er zijn veel organisaties op het gebied van dierenwelzijn in onze stad die blijvend (financiële) ondersteuning verdienen van de gemeente. Het is onbestaanbaar dat organisaties als de Dierenvoedselbank en Stichting Flappus in angst en beven zitten of zij hun werk kunnen voortzetten. Stichting Flappus is naast dierenopvang ook onmisbaar op het gebied van educatie en de begeleiding van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Datzelfde geldt voor Stichting De Knuffelkonijntjes.

Ook vragen wij de aandacht voor de toekomst van de Zwolse Kinderboerderijen en dierenweides. Er is landelijk een toenemend aantal eisen gesteld aan het werken met dieren. Dat betekent o.a. dat sommige Kinderboerderijen en Dierenweides zullen verdwijnen. Terwijl deze locaties een sociale verbinding maken tussen buurtbewoners en vrijwilligers. Voor de Kinderboerderijen en Dierenweides die niet langer aan de huidige eisen kunnen voldoen moet daarom een nieuwe, groene, educatieve en verbindende bestemming worden gezocht. Met behoud van de huidige vrijwilligers.

Onze doelen:

- Structurele en passende subsidies voor organisaties die een bijdrage leveren aan het dieren- en mensenwelzijn zoals de Dierenvoedselbank, De Knuffelkonijntjes en Flappus;
- Inzet op voorlichting en educatie;
- Bijzondere bijstand en tegemoetkoming in dierenartskosten als dat nodig is;
- Kinderboerderijen en Dierenweides die niet kunnen voldoen aan de huidige wettelijke eisen worden getransformeerd naar toekomstbestendige, groene ontmoetingsplekken waar de educatieve en verbindende functies behouden blijven;

Hoofdstuk 8 – Een ondernemende onderwijsstad

Ondernemen en onderwijs

Werk en opleiding zijn de motor van onze stad. Wie werkt of leert, bouwt niet alleen aan zichzelf maar ook aan Zwolle. Tegelijkertijd geldt: wie (tijdelijk) niet kan werken, moet geholpen worden en altijd perspectief houden. Swollwacht gelooft dat echte sociale rechtvaardigheid alleen kan bestaan als er een sterke, gezonde lokale economie is. Daarom wil Swollwacht dat iedereen kan meedoen in de Zwolse samenleving.

Ruimte voor ondernemers

Ondernemers zijn van cruciaal economisch belang voor Zwolle: zij creëren banen, investeren in de stad en vormen de ruggengraat van onze brede welvaart. Een sterke economie begint bij sterke ondernemers. Daarom verdienen zij niet alleen ruimte, maar ook voorspelbare en uitvoerbare regels – zonder beleid dat hen onnodig belemmert. We zien dat dit soms misgaat, zoals bij Zero Emissie, restrictief parkeerbeleid en Diftar in de binnenstad. Swollwacht wil een gemeente die ondernemers als volwaardige partners ziet en sámen met hen bouwt aan praktische oplossingen.

Stabiel gemeentelijk beleid

Netschaarste, stikstof en grillig nationaal beleid houden ondernemers in een wurggreep. Daar heeft de gemeente geen directe invloed op. De gemeente kan echter wél zorgen voor voorspelbaarheid en stabiliteit in het eigen beleid, zodat Zwolse ondernemers met vertrouwen kunnen investeren en groeien. Economische stabiliteit is een voorwaarde voor sociale stabiliteit.

Gebiedsdeals voor maatschappelijke meerwaarde

Swollwacht wil gebiedsdeals verkennen: overeenkomsten waarin gemeente en marktpartijen afspraken maken over investeringen. De overheid draagt dan bij (bijvoorbeeld via subsidie, grond, vergunningen of infrastructuur), terwijl bedrijven investeren in maatschappelijke meerwaarde zoals woningen, leefbaarheid en verduurzaming. In andere steden hebben deze gebiedsdeals al geleid tot forse investeringen. Zwolle moet die kansen verkennen en benutten!

Sterke Zwolse bedrijven

Het overgrote deel van de groei in Zwolle komt van onze bedrijven. Zij zorgen voor innovatie, werkgelegenheid en economische veerkracht. Toch dreigt de aandacht voor Zwolse bedrijven onder te sneeuwen in regionale plannen. Swollwacht wil dat Zwolle actief inzicht krijgt in de uitbreidingsbehoefte van lokale ondernemers.

Alleen dan kunnen we een eerlijke afweging maken tussen de groei van gevestigde bedrijven en de komst van nieuwe. Regionale samenwerking is daarbij belangrijk: bedrijven moeten ook regionaal kunnen groeien. Tegelijkertijd ligt de primaire verantwoordelijkheid van de gemeente bij de eigen bedrijven en inwoners. Onze bedrijventerreinen moeten toekomstbestendig zijn, mét ruimte voor onze ondernemers. Want zonder sterke bedrijven is er geen sterke stad.”

Vakmanschap en talent

Onze ambities in onder andere woningbouw, onderwijs, zorg, techniek en energietransitie vallen of staan met voldoende vakmensen. Zwolle kampt echter met een tekort aan praktisch opgeleide mensen in deze sectoren. Swollwacht wil daarom samen met scholen, instellingen en ondernemingen inzetten op meer stage- en werkervaringsplaatsen en talentprogramma's voor MBO-studenten.

Sociale ondernemers

Voor sociale ondernemers die risico's nemen in het realiseren van maatschappelijke opgaven, moet de gemeente zorgen voor eenvoudige en snelle ondersteuning.

Onze doelen:

- Iedereen moet perspectief hebben op passend werk, ook mensen met een beperking of een kwetsbare positie;
- Stabiel, langetermijnbeleid;
- Zwolle verkent gebiedsdeals waarin ondernemingen bijdragen aan maatschappelijke doelen;

- Lokale ondernemingen krijgen voorrang bij uitbreiding; hun groei-behoefte moet centraal staan;
- Regionale samenwerking is belangrijk, maar de gemeente blijft primair verantwoordelijk voor de eigen inwoners en ondernemers;
- Meer ondersteuning voor sociale ondernemers;
- Minder regeldruk en beter beleid dat ondernemers niet onnodig belemmert;
- Terugdraaien van het ineffectieve Zero Emissie binnenstad;
- Meer balans in parkeren op locaties en de mobiliteitshubs. Parkeren in de nabijheid van winkels en voorzieningen moet mogelijk blijven!

Retail en binnenstad

Wie Zwolle wil leren kennen begint vaak in de binnenstad. Een plek die je kunt zien als een etalage voor onze stad. Een plek die moet uitstralen wie we zijn en wat we te bieden hebben. Niet alleen vanwege de prachtige historische gebouwen. Maar ook op het gebied van gastvrijheid, ons eigen karakter en een aantrekkelijk winkel- en horeca aanbod.

De Diezerpromenade is een visitekaartje van Zwolle maar oogt hopeloos verouderd. Een opknapbeurt met betere bestrating, betere verlichting en zitplekken zou onmiddellijk moeten worden gerealiseerd.

Het nieuwe parkeerbeleid maakt dat mensen liever een ander stadscentrum bezoeken dan ons mooie Zwolle en dat is eeuwig zonde.

Een grote parkeergarage aan de rand van het centrum, met normale Zwolse parkeertarieven of (betaalbare) parkeerhubs van waaruit bijvoorbeeld ieder kwartier elektrische busjes mensen naar het centrum vervoeren kunnen een oplossing bieden.

Zwolle wordt, behalve de Hartstad-campagne die voornamelijk op ongenoegen bij inwoners stuit, onvoldoende gepromoot.

Zo zien we dat Zwolle op culinair gebied ontzettend goed scoort. Dat trekt een draagkrachtige doelgroep naar Zwolle, die vaak langer dan één dag in de stad verblijft. Zeker voor het MKB is dat erg interessant. Maar de toegankelijkheid van de binnenstad speelt hier parten: terrassen blokkeren op dit moment volledige trottoirs en zelfs straten.

Bezoekers, waaronder ouderen en minder valide mensen moeten zich in de binnenstad normaal en zonder beperking kunnen bewegen. Dat is nu niet het geval en dat moet veranderen.

Swollwacht mist op dit moment een langetermijn-visie voor retail en horeca in Zwolle. Wij pleiten ervoor hier werk van te maken want retail en horeca zijn onmisbaar voor het compleet maken van het visitekaartje dat we als stad willen zijn.

Overlastgevers of winkeldieven zijn we in onze stad liever kwijt dan rijk. Het instellen van een collectief winkelverbod in het desbetreffende winkelgebied kan dan een goed instrument zijn overlastgevers gezamenlijk aan te pakken. De afschrikwekkende werking daarvan houdt winkelgebieden fijne verblijfsplaatsen.

Tenslotte blijven wij pleiten voor een grote levendige warenmarkt in onze binnenstad. Dat veel marktondernemers Zwolle gaan mijden vanwege het Zero emissiebeleid is onbestaanbaar voor Swollwacht! Ook moeten de kosten voor een standplaats behapbaar blijven.

Onze doelen:

- De Diezerpromenade wordt op de kortst mogelijke termijn opgeknapt met betere bestrating, verlichting en zitplekken;
- Het parkeerbeleid moet worden aangepast om te voorkomen dat mensen liever andere steden bezoeken;
- Zwolle moet beter worden gepromoot, bijvoorbeeld op culinair gebied, om een draagkrachtige doelgroep aan te trekken die langer dan één dag verblijft in onze stad;
- Zwolle is Hanzestad en draagt dat uit!
- De toegankelijkheid van de binnenstad moet worden verbeterd met speciale nadruk op het in beslag nemen van volledige trottoirs door terrassen;
- Er moet een lange termijnvisie ontwikkeld worden voor retail en horeca;
- De warenmarkt in de binnenstad op vrijdag en zaterdag blijft bestaan;
- Onderzoek naar de mogelijkheid tot collectief winkelverbod voor overlast gevende groepen en winkeldieven;

Onderwijs

Leren en ontwikkeling zorgen voor perspectief zoals uitzicht op een baan. Daarom moet iedereen de mogelijkheid hebben zich tot eigen tevredenheid te ontwikkelen. Voor iedereen moet binnen de grenzen van de eigen mogelijkheden een persoonlijk vooruitzicht op de toekomst zijn.

Dit vooruitzicht begint al op de basisschool. De basisschool moet een plek zijn waar kinderen zich thuis voelen. Waar nooit sprake is van uitsluiting of discriminatie. Waar kinderen leren dat zij ertoe doen.

Iedere vorm van opleiding is belangrijk! We zijn trots op alle vormen van onderwijs in Zwolle.

Er is steeds meer aandacht voor de gelijkwaardigheid van MBO-onderwijs t.o.v. HBO-onderwijs en dat juichen toe. Een diploma bepaalt niet de waarde van een persoon. Er moet meer aandacht komen voor erkenning van werkervaring en vakmanschap. Zo behouden we talent voor de stad én zorgen we dat er genoeg vakmensen zijn om onze plannen waar te maken. Samen bouwen we aan het mooie Zwolle van de toekomst!

Onze doelen:

- Leerachterstand en schooluitval moeten altijd en tijdig voorkomen worden;
- Passend onderwijs moet voor ieder kind beschikbaar zijn en plaatsvinden op basis van maatwerk;
- Leerkrachten in Zwolle moeten maximaal ondersteund worden bij het veelvoud aan taken die bij hen wordt neergelegd;
- Extra aandacht voor MBO-talent in bouw, onderwijs en zorg, techniek en energie;
- Erkenning voor ervaring en vakmanschap, naast diploma's;
- Goede bereikbaarheid van alle onderwijsinstellingen;

Hoofdstuk 9 – Mobiliteit

De auto

Autobezitters zijn net zulke goede weggebruikers als bijvoorbeeld fietsers of voetgangers. Het pesten van automobilisten door wegversmallingen, weghalen van parkeerplaatsen en het nieuwe parkeerbeleid moet stoppen. De verkeersveiligheid wordt hierdoor niet aantoonbaar verbeterd en de mogelijkheden voor Zwollenaren zelf te kiezen hoe zij zich verplaatsen worden ingeperkt.

Dat vinden wij onacceptabel. Een auto is geen luxeartikel maar een noodzaak. De manier waarop het huidige bestuur invulling geeft aan mobiliteit betekent in de praktijk dat autorijden voor vele Zwollenaren onbetaalbaar wordt. Daarnaast is sprake van een groot aantal praktische bezwaren. Bijvoorbeeld het tijdsbeslag dat op inwoners wordt gelegd om van A naar B te komen. We willen af van het STOMP-principe (stappen-trappen-openbaar vervoer-mobiliteit als een service-particulier autobezit).

Parkeren

Zwolle groeit: dat betekent dat ook het autobezit groeit en Zwolse wijken worden geconfronteerd met een tekort aan parkeerplaatsen. Het is niet meer dan logisch dat Zwollenaren van hun gemeente een oplossing verwachten.

Die oplossing ligt wat Swollwacht betreft niet in het mobiliteitsbeleid en in de manier waarop nu gebouwd, verdicht en ingebreed wordt. We moeten af van het idee dat dat de auto een luxe artikel is. Als je na een drukke werkdag met je auto eerst nog een uur naar een parkeerplaats moet zoeken, of eerst naar een zogenaamde mobiliteitshub gaat, vervolgens met fiets of te voet naar je woning ben je veel, heel veel tijd kwijt. Daarbij zijn de mobiliteitshubs niet gratis. Wij willen dit anders.

Dat betekent dat anders gebouwd moet worden en dat bestaande parkeerplaatsen niet langer mogen worden opgeheven of er plotseling veel geld voor betaald moet worden.

In wijken met een – al dan niet gecreëerd – tekort aan parkeerplaatsen is vaak al sprake van ruimtegebrek. Dat ruimtegebrek kan worden aangepakt door in deze wijken èn te stoppen met inbreiden èn te kijken naar bijvoorbeeld oplossingen als schuin parkeren.

Schuin parkeren neemt minder ruimte in beslag en vergemakkelijkt het in- en uitrijden. Daardoor wordt de doorstroming bevorderd.

Door herontwikkeling van wijken verdwijnen bijvoorbeeld 690 parkeerplaatsen terwijl er slechts 250 worden teruggebouwd. En dat waar sprake is van 750 nieuwe woningen. De voorbeelden spreken voor zich.

Openbaar vervoer

Er wordt veel gesproken over de zogenaamde energie-armoede. Swollwacht spreekt van een vervoers-armoede. De prijzen van het OV blijven stijgen terwijl de kwaliteit en de kwantiteit afnemen. De reistijden zijn lang. Daarnaast wordt het hebben van een eigen auto door de gemeente onmogelijk gemaakt voor vele Zwollenaren.

En toch moet je van A naar B zien te komen. De gemeente gaat niet over OV en heeft geen invloed op de prijzen en kwaliteit daarvan. Daarom willen wij dat onderzocht wordt of een gemeentelijk vervoersbedrijf mogelijk is.

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van de binnenstad wordt minder en minder. Zelfs voor fietsers en mensen die gebruik maken van een scootmobiel. Ook buiten de binnenstad willen wij dat iedere locatie probleemloos bereikbaar moet zijn.

We willen dat mensen met een loop/wandelbeperking een ontheffing krijgen en hun fiets of gehandicaptenvoertuig te allen tijde kunnen parkeren voor de winkel waar zij moeten zijn.

Onze doelen:

- Het nieuwe parkeerbeleid moet - waar juridisch mogelijk – worden teruggedraaid;

- Parkeertarieven worden alleen op basis van inflatie gecorrigeerd;
- Bij nieuwbouw wordt ruimte gecreëerd voor parkeerplaatsen onder of naast de nieuwbouw;
- Gerichte aandacht voor toenemende verkeersdruk en parkeerdruk bij stedelijke ontwikkelingen waarbij wordt uitgegaan van realisme in plaats van wensdenken;
- Daar waar sprake is van parkeervergunningen: één gratis (niet overdraagbare) parkeervergunning per huishouden;
- Onderzoek naar gemeentelijk openbaar vervoer waardoor de afhankelijkheid van de provincie verdwijnt;
- Comfort-routes voor mensen met een beperking in de buurt van het ziekenhuis, zorginstellingen, binnenstad, winkelveorzieningen en openbare gebouwen;
- Fietsen in de binnenstad moet mogelijk blijven;
- Mensen met een loop/wandel beperking krijgen een speciale ontheffing voor fiets of scootmobiel zodat zij te allen tijde hun voertuig kunnen parkeren daar wij zij moeten zijn;

Taxi's

Voor Zwolse taxiondernemers wordt het steeds lastiger hun werk goed te kunnen doen. Dit terwijl de noodzaak van hun werk, in een stad die steeds autoluwer wordt, toeneemt. Er zijn onvoldoende standplaatsen voor taxi's om te voorzien in de bestaande behoefte.

Taxichauffeurs zijn een verlengstuk van toezicht en handhaving en zij werken graag mee aan een veilig Zwolle.

Swollwacht pleit voor een keurmerk voor Zwolse taxi's. Daarnaast pleit Swollwacht voor extra voorzieningen, zoals een Abri, laadpalen en de mogelijkheid een taxistandplaats af te sluiten met een poller/slagboom. Een ruime standplaats in de binnenstad is noodzakelijk. Een speciale taxiverordening kan eveneens tot de mogelijkheden behoren.

Onze doelen:

- Een keurmerk voor Zwolse taxi's;
- Meer standplaatsen, ook in de binnenstad;
- Extra voorzieningen zoals Abri's en laadpalen;
- Mogelijkheid een taxistandplaats af te sluiten;
- Onderzoeken of een speciale taxiverordening bijdraagt aan een beter taxivervoer en een betere positie voor de Zwolse taxiondernemers;

Hoofdstuk 10 – Een levendige, creatieve en sportieve stad

Levend verleden en evenementen

De geschiedenis van Zwolle heeft bepaald hoe onze stad er nu uit ziet en wij bepalen nu, wat straks geschiedenis wordt. Het spreekt voor zich dat Swollwacht uiterst behoedzaam wil omgaan met het rijke cultureel erfgoed van Zwolle. Want Zwolle leeft door haar prachtige cultuurhistorie. De historische bebouwing in met name de Zwolse binnenstad, is drager van het verhaal van Zwolle en moet behouden blijven. Maar dat geldt ook voor Zwolse wijken waar oudbouw wordt opgetopt en misvormd om maar meer woonruimte te krijgen. Of nieuwbouw wordt geplaatst die totaal respectloos is naar de bestaande bebouwing. In disbalans is met het mooie wat er was en in disbalans met de bestaande leefkwaliteit. De grondoppervlakte wordt immers niet groter.

Door vele Zwollenaren wordt betreurd dat de kermis op de nieuwe locatie niet meer de gezelligheid en het vertier biedt zoals dat vroeger het geval was. Voor Swollwacht is het nog steeds onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat deze beslissing is genomen. De binnenstad lijkt meer en meer te verworden tot één groot terras waar geen ruimte meer lijkt te zijn voor evenementen voor de gewone Zwollenaar. Tien dagen per jaar moet het mogelijk zijn de Zomerkermis midden in de binnenstad te organiseren. Net als vroeger!

Evenementen waaraan vele Zwollenaren enorm veel plezier aan beleefden, zoals het Thorbeckegracht-concert en het Stationsplein-concert zien wij graag terugkeren.

Een grote evenementenhal wordt nog steeds node gemist. Wij zullen alles op alles zetten tot een evenementenhal te komen die de oude IJsselhallen overtreft. Waar ruimte is voor beurzen, concerten, grote evenementen. Onze stad verdient dat!

Onze doelen:

- Bij aanpassingen en nieuwbouw staat altijd voorop hoe de uitstraling daarvan zich verhoudt tot de bestaande bebouwing;
- In ieder geval worden De Vrienden van de Stadkern en de Zwolse Historische Vereniging hierbij geraadpleegd;
- Initiatieven die het verhaal van Zwolle vertellen, zoals bijvoorbeeld het Buurtmuseum de Kamperpoort en de Stichting ANNO komen voor gemeentelijke subsidiering in aanmerking;
- De Zomerkermis keert terug naar de binnenstad;

- Gratis evenementen als het Thorbeckegracht-concert en het popconcert op het Stationsplein keren terug;
- Een evenementenhal die de oude IJsselhallen overtreft;

Cultuur

Cultuur geeft onze stad glans! Cultuur is meer dan prachtige musea, mooie theatervoorstellingen, festivals en concerten. Cultuur is ook doen, ervaren en genieten! Cultuur moet voor iedereen in onze stad toegankelijk en beleefbaar zijn.

De vele verenigingen die in Zwolle actief zijn verdienen waardering en steun. Van dahliavereniging tot carnavalsvereniging en van koor tot filmclub, tot smartlappenfestival. Er zijn geen niveaus in beleven en genieten: het ene is nooit waardevoller of beter dan het andere. Maar ook zien wij hoe genoten is van het bijzondere Kattegat in de Spoorzone.

Mogelijkheden om drempelloos in je eigen wijk muziek te maken, te schilderen of op welke wijze dan ook aan kunstzinnige uitingen te doen willen wij ondersteunen. Swollwacht vindt dat waardevol en verbindend.

Ook cultuureducatie op scholen vinden wij van groot belang. Het in aanraking komen met cultuur op school, juist daar waar dat thuis minder van belang is, is een groot goed en kan iemands leven een positieve draai geven.

Onze doelen:

- Cultuur is voor iedereen toegankelijk en de regelingen voor minima moeten worden uitgebreid;
- In ieder wijkcentrum is een goed geïsoleerde oefenruimte waar muzikanten uit de wijk gratis kunnen oefenen. We onderzoeken of 's avonds en in het weekend gebruik gemaakt kan worden van muzieklokalen in scholen;
- In ieder wijkcentrum is een goed toegeruste werkplaats waar amateur beeldend kunstenaars gratis enkele dagdelen per week kunnen werken en gebruik kunnen maken van materialen. We onderzoeken of 's avonds en in het weekend gebruik gemaakt kan worden van het 'handenarbeidlokaal' van scholen;
- Cultuureducatie op basisscholen blijft in stand en krijgt een vervolg in het middelbaar onderwijs;
- Een gratis avond voor iedereen die een Zwols museum wil bezoeken;
- Ruimte voor kunstenaars! Ruimte voor initiatieven als Kattegat en de Jonge Honden;

Sport en bewegen

Iedereen in Zwolle moet kunnen sporten want niemand hoort buiten spel te staan. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor mensen met een beperking.

Sporten in teamverband helpt kinderen samen te werken, van elkaar op aan te kunnen, fouten te mogen maken en daarvan te leren. Ook daarom is het zo belangrijk dat ieder kind kan sporten en in ieder geval kan deelnemen aan sporten die de motoriek, sociale vaardigheden en het zelfvertrouwen bevorderen. Het niet kunnen aanschaffen van sportmateriaal mag nooit het meedoen aan sport belemmeren. De bestaande regelingen zijn goed maar de toegankelijkheid daarvan verdient extra aandacht.

Voor ouderen betekent sporten, naast het gezondheidsvoordeel, ook sociaal contact en verbinding. Bijvoorbeeld het gezamenlijk spelen van jeux de boules. We willen graag dat daar meer in wordt geïnvesteerd.

De Hengelsportvereniging is de grootste vereniging van Zwolle. Naast het vissen zorgen de hengelaars voor de oevers en hebben zij een goed oog voor de Zwolse natuur. In Zwolle moet altijd de mogelijkheid blijven bestaan deze sport te beoefenen.

Sporten en bewegen moet voor iedere Zwollenaar mogelijk zijn ongeacht geslacht, leeftijd, geloof of genderidentiteit.

Zwemmen

We constateren dat een groot aantal huishoudens net niet in aanmerking komt voor een bijdrage voor zwemlessen. Deze kosten leggen een groot beslag op het gezinsinkomen. Daarnaast is sprake van een toename van het aantal overlijdens door verdrinking. We vinden daarom dat moet worden overwogen schoolzwemmen weer onderdeel te maken van het lespakket op basisscholen.

We constateren dat een aantal sportverenigingen onder druk staat omdat zij de huur voor hun locatie niet meer kunnen opbrengen. Dit is voor Swollwacht onacceptabel.

Het is onze droom in Zwolle een wielersbaan en een kunstijsbaan te realiseren. De wielersbaan is op dit moment in gemeentelijk onderzoek. Voor een kunstijsbaan zien wij op moment geen gemeentelijke, financiële mogelijkheden. Toch vinden wij dit de moeite van het onderzoeken waard want wellicht zijn er externe partijen die hier een passende businesscase voor kunnen maken.

Onze doelen:

- Sport en bewegen is voor iedere Zwollenaar mogelijk;

- Je inkomen is nooit leidend of je lid kunt worden of blijven van een sportvereniging;
- We onderzoeken of schoolzwemmen weer onderdeel kan worden van het bestaande lespakket op basisscholen;
- We onderzoeken de mogelijkheid tot het realiseren van jeux de boules banen waarbij aandacht is voor een zitmogelijkheid (picknick-bankjes) zodat het ook een ontmoetingsplek wordt;
- We onderzoeken, samen met relevante partijen, of het mogelijk is in Zwolle een kunstijsbaan te realiseren;
- We zetten in op het verlagen de huur voor sportaccommodaties: geen enkele sportvereniging in Zwolle mag omvallen vanwege te hoge huurprijzen;
- Er blijft altijd ruimte voor de Hengelsport;

Hoofdstuk 11 – Bestuursstijl en Financiën

Bestuursstijl

Voor Swollwacht staat de relatie met onze inwoners voorop. Dat past bij ons partij-ideaal: het geluk en het welzijn van onze inwoners.

Wij zien absoluut de uitdagingen waar we als stad mee te maken hebben. Het aangaan van deze uitdagingen kent belangrijke uitgangspunten.

Swollwacht is lokaal geworteld en kent de stad, de mensen, de buurt en de verhalen.

Swollwacht werkt niet vanachter een bureau maar vanuit menselijk contact. Swollwacht is zichtbaar, benaderbaar en reageert op signalen van onze inwoners. Want onze inwoners moeten zich gehoord weten en niet worden afgescheept. Wij doen niet aan tekentafel-beslissingen.

Wij houden verbinding met onze inwoners, ondernemers en organisaties maar hebben ook het lef knopen door te hakken als dat nodig is.

Maar nooit zonder dat de mening en de beleving van onze inwoners daarbij een stem heeft. Deze stem zal altijd zichtbaar zijn in welk besluit dan ook en is altijd onderdeel van de afwegingen.

Inwoners van Zwolle moeten bij belangrijke besluiten hun stem kunnen laten horen. Daarbij moet vooraf volstrekt duidelijk zijn welke kaders daarbij gelden. En uiteraard moet vooraf

volstrekt duidelijk zijn wat de gemeente gaat doen met deze mening en of en wanneer de mening van Zwollenaren doorslaggevend is bij een beslissing.

Wethouders dienen midden in de Zwolse samenleving te staan en moeten het vermogen hebben te kijken door de ogen van Zwollenaren. Wij accepteren geen wethouders die niet in Zwolle willen wonen. Daarnaast zijn wij van mening dat niet alleen wethouders maar ook raadsleden een breed, sociaal en maatschappelijk inzicht moeten hebben in de stad Zwolle. Wij denken dat dit leidt tot betere beslissingen voor onze stad.

Bestuursstijl is ook open en transparant zijn. Inwoners moeten ervan op aan kunnen dat zij hun gemeente kunnen vertrouwen. Dat zij in staat worden gesteld samen met hun gemeente te bouwen aan de stad. In open dialoog en met de garantie dat hun inbreng in goede handen is.

Swollwacht wil een gemeente die open, betrouwbaar en veilig is. Een stad waar inwoners niet toeschouwers zijn maar samen met hun overheid bouwen aan de toekomst. Een bereikbare en meedenkende overheid, dat is wat we willen zijn.

Onze doelen:

- Binnen het stadsbestuur staat de relatie met inwoners voorop;
- Er wordt niet uitsluitend gewerkt vanachter een bureau maar vanuit contact met en beleving van inwoners;
- Als inwoners meedenken over beslissingen altijd vooraf duidelijk wat daarvoor de kaders zijn en hoe hun inbreng onderdeel uitmaakt van de beslissingen;
- Zwolse wethouders wonen in Zwolle;
- Wethouders en raadsleden krijgen een inwerkprogramma dat gericht is op de historie van onze stad en op hoe Zwollenaren onze stad beleven; beleving van Zwollenaren en op de historie van onze stad;

Financiën

Het staat voor Swollwacht vast dat een gedegen financieel meerjarenbeleid noodzakelijk is. Hoewel wij grote twijfels hebben over de keuzes die de afgelopen periode zijn gemaakt staat vast dat onze gemeente in staat is een gedegen financieel beleid te voeren. We hebben wel een aantal aandachtspunten die onderstaand worden weergegeven.

Verantwoordelijkheid nemen

We zien dat onze gemeente goed werkgeverschap niet echt waarmaakt. Enerzijds wordt externe inhuur exorbitant gehonoreerd. Anderzijds worden bijvoorbeeld handhavers en medewerkers van parkeergarages uitgesloten van de goede arbeidsvoorwaarden waarop

personeel van de gemeente wel recht heeft. Terwijl zij notabene voor onze gemeente hun belangrijke werk doen.

Minimaal moeten zij aanspraak kunnen maken op de faciliteiten die het personeel van de gemeente heeft. Het gelijktrekken van salarisschalen, de mogelijkheden tot het volgen van scholing, meedoen aan het pensioenfonds zijn slechts enkele voorbeelden van waar deze mensen niet voor in aanmerking komen. Wij willen dat de gemeente hierin verantwoordelijkheid neemt.

Onze doelen:

- Daar waar de gemeente gebruik maakt van mensen via externe organisaties om gemeentelijke doelen te dienen, neemt de gemeente de verantwoordelijkheid deze mensen onderdeel te maken van de arbeidsvoorwaarden van de gemeente;;
- De Gemeenteraad krijgt het recht opdracht te geven om nader onderzoek in te stellen als een door de gemeente gesubsidieerde instelling de verantwoordelijkheden en verplichtingen niet nakomt;

Democratisch dividend voor Zwolle

Uit rapportages blijkt dat de gemeente Zwolle jaarlijks een positief resultaat boekt van ca 12 miljoen. Maar er is geen vaste of structurele werkwijze een deel hiervan aan onze inwoners terug te geven. Swollwacht wil dat dit wél gebeurt. Want dit bedrag kan een bijdrage leveren aan het oplossen van maatschappelijke problemen en het vertrouwen in de gemeente vergroten. Van dit bedrag kunnen maatschappelijke organisaties worden ondersteund, kan bijvoorbeeld meer en beter worden ingezet op verkeersveiligheid om maar een paar voorbeelden te noemen!

Onze doelen:

- Een nieuwe bestemmingsreserve 'Democratisch dividend voor Zwolle' in te stellen;
- Hiervan minimaal 10% aan het positieve jaarrekening resultaat toe te voegen;
- Deze werkwijze onderdeel te maken van het nieuwe financiële beleid;

Slotwoord

Gemeenschapsgeld moet verantwoord en transparant worden ingezet. Gemeenschapsgeld is nooit bedoeld voor prestigeprojecten maar moet bijdragen aan het dagelijks leven van onze Zwollenaren. Daar zullen wij ons, met hart en ziel voor blijven inzetten.